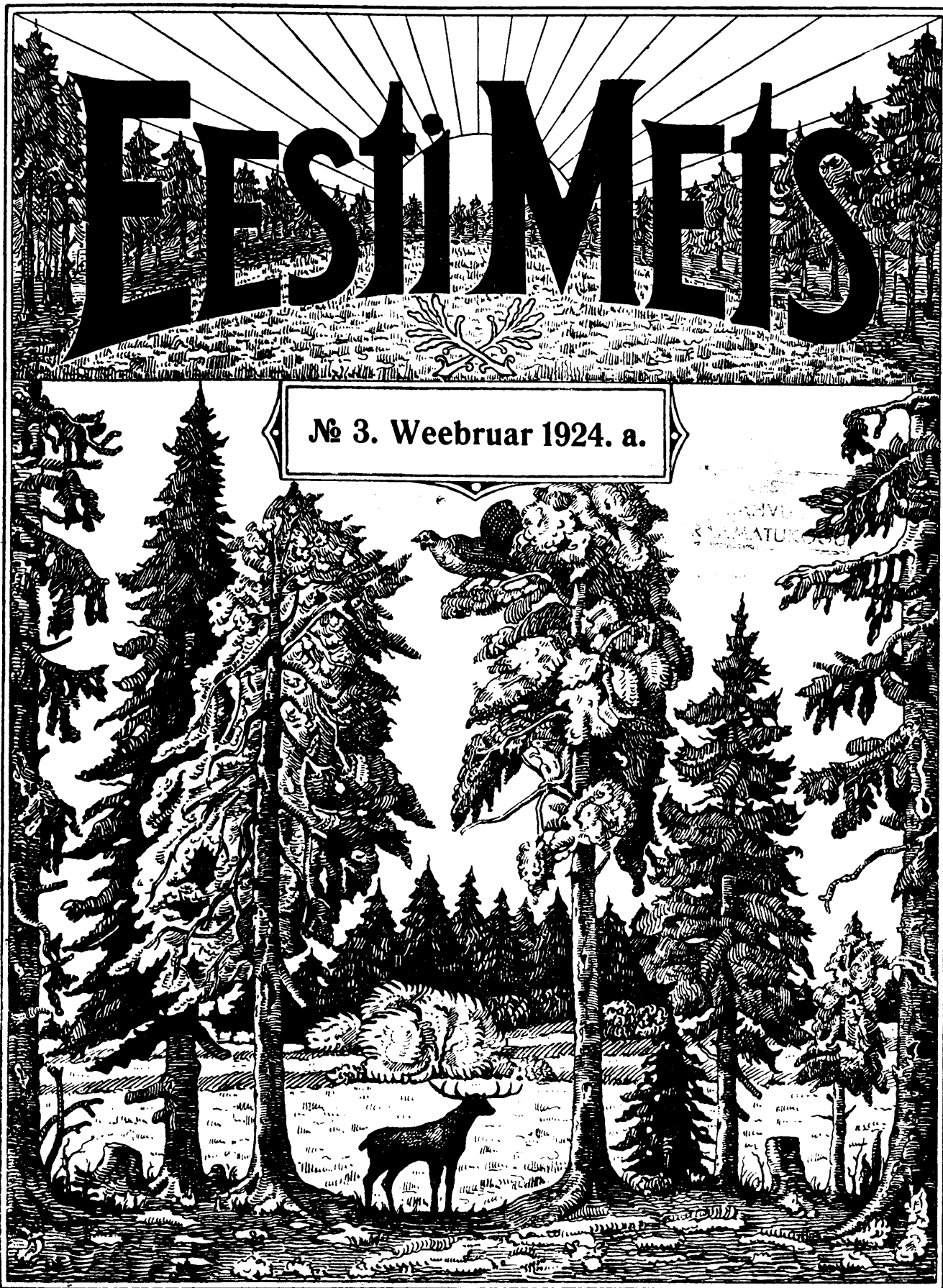

EESTI MEIS

№ 3. Webruar 1924. a.

En-gros ja en-detail
kirjutusmaterjaali- ja paberikauplus
Sch. Pataschnikow

Tallinn, Kõnentraat 19-08.
Wiru tänav 10.

Soovitab oma rikkalikust kaubatagavarast
suures walikus mitmesugust oma- ja
wäljamaa kaupa.

Alati igasugused uudised saadaval.

**Kaupmeestele ja ametiasutustele
kõlge parem ostukoht.**

Metsameestele 10% hinnaalandust!

Tellimiste tähtmine kiire ja korralik!
Hinnad wõistluseta! Hinnad wõistluseta!

**Wähempakkumisel antakse
wälja metsamaterjaalide
wäljawedu**

Rawa metsaüleva kantseleis, Järwamaal, 6. webruaril 1924. a., kell
12 päewal Rawa metskonnast Järwa-Jaani, Esna ja Aegwildu jaama-
desse ja Aegwildu lauatehasesse mitmesuguste metsamaterjaalide
peale 21 üksuses. Weokaugus 3—13 wersta. Pakkumisest osawõtjad on
kohustatud pakkumise kindlustuseks sisse maksma 10% pakutawa üksuse
alghinnast. Järempakkumine peetakse ära 3 päewa pärast sama koha peal
ja samal kellaajal.

Ligemaid teateid saab kohaliselt metskonna metsaülemalt ja metsade
peawalitsuse tööstusosakonnast.

Metsade peawalitsus.

Metsa- ja jahiasjanduse ajakiri.

Tellimise hind:

1 aasta peale 300 marka, 1/2 aasta peale 165 marka, üksik number 15 mk. Väljamaale aastas 400 mk. Toimetus ja talitus: Metsade Peavalitsuse juures, Tallinnas.

Kuulutuste hind:

1 lehek. 2000 marka, 1/2 lehek. 1000 marka, 1/4 lehek. 500 mk. Tekstis ja kaanel 50% kallim. Aadr. liht- ja rahasaadetustele: Ajakiri „Eesti Mets“, Tallinnas.

Nr. 3.

1. weebuar 1924.

4. aastakäik.

Eesti Metsateenijate Ühingu Püüsi osakond.

- 1) Metsfülem Brede; 2) Abimetsfülem Mesi; 4) Abimetsfülem Dobroff;
4) Abimetsfülem Riedel; 5) Asjaajaja Papstel.

Prof. S. Koppel loodusõbrana.

R. S.

20. detf. 1928. a. pühitfes Tartu ülikooli rektor prof. dr. med. S. Koppel oma 60-a. sünnipäeva. Sel puhul on kohane kodumaa loodusõpradele, kelle hulka ka meie metsameeste rohkearvuline pere kuulub, prof. S. Koppel'i suuri teeneid kodumaa looduse kaitfeks ning tundmaõppimifeks meele tuletada.

Nooreft east peale kodumaa looduseft, ifeärantis selle linnustikufst ja taimestikufst kõige suurema armastufega huvitatud oles, pakub prof. S. Koppel'ile pärastifles elus kõige suuremat kofutust ning tõdu felles liikumine ning seda kujutawate elawate kui ka eluta looduskehade igakülgne waatlemine ja uurimine. Tõuke looduse uurimifeks andfid kuulfa Brehm'i elawalt jutustatud kirjeldused loomade elust. Ifeärantis kauakestwat mõju awaldas selle uurija suurepärane teos „Dindude elu“. Selles teoses käsitatud waated tunnustas ta omaks ning ihaldab nende teostamifst. Nende teostamifeks asutati tema õhutusel Tartu ülikooli juures asuwa loodusuurijate felfsi juure ornitoloogia osakond, kelle ülesanne kodumaa linnustiku igakülgne uurimine. Aga mitte üksi linnustiku wastu ei ole tal foe süda, waid kõif kodumaa loodusega seotud küftmused leiwad temas kõige tundlikumat wastukõla. Selle tõttu näeme teda kodumaa uurimiftoimkonna tõifst kõige suurema agarufega osa wõtmas, loodusuurijate felfsis kodumaa looduskaitfet õhutama ja kalandusfelfsis tõid juhtimas.

Üliwäärtuslikufst tunnistas ta, kaswatussteadlikfes suhtes, noorsoole kodumaa elawa loodusõpetuse andmife. Et aga seda atnult sel teel wõimaldada faab, et loodusloo õpetaja ife põhjalikult looduse

ifhawat elu tunneb, asutab ta selle mõtte teostamifeks tulewaste loodusloosõpetajate ning loodusuurijate jaoks Saaremaal, mererannal, ilufas Kuuskõnme mõtfas, ülikoolile alluwa bioloogiajaama. Selle afutusega loob ta kofkoha, kus noorsoo algaw õpetaja omi teadmifst elawa looduse iluduse, suurepärafuse, mitmekesiduse ning omapärafuse õfsetõhese tundmaõppimifega laiendada wõib, et sellest allikast omandatud kogemufi noorsoole elawas kõnes edasi anda ja nende hinges äratust ning humi kodumaa looduse wastu äratada. Sest kuiw loodusõpetus kaob pea jäljeta nooreft hingest, kuna elaw kirjeldus jäädawaid loodusõpru kaswatab.

Suur sõprufe side seob teda kodumaa metsaga — niifhästi tema taimestiku kui ka loomastikuga. Imestada tuleb, misfugufe asjatundmifega ta selles rändab, puude tüüpe, koostefsu, ühinguib, kaswu ning metsas leiduwaid taimi ja loomi waadeldes ja järeldufi tehes. Ifeärantis kallid on temale harwa leiduwad õiglapuude efitajad. Mäletan, kui suurt meelehead tegi temale tunne, et kodumaa metsad jälle Eesti rahwa päralt on ja neis metsades Eesti teadlane ning loodusõber wabalt, kui oma esivanematelt päritud omandufel, liikuda ja uurida wõib.

Omandagu kõif kodumaa loodusõbrad, ifeärantis aga meie tulewiku lootus — meie kaswaw noorsugu — sama armastufe kodumaa looduse wastu, nagu see prof. S. Koppel'il on, fts et ole tarwis meil tulewiku suhtes kartust olla, sest kodumaa looduse armastufel põhjenew ifamaa-armastus teeb meie kodumaa meile nitwõrd kalliks, et aitab meid kõifki ähwardawaid raskufi tema kindlustamifeks ära wõtta.

Metsaasjandus.

Walga maatonna metsade tüpoloogiline klassifikatsioon ja iseloom.

A. Reinwaldt'i referaadi järel (peetud E. M. U. koosolekul Tallinnas 1923. a.).

2

III bon. asub juba märjal maapinnal, kus huumusekiht turbasarnane on. Põhja-veel on läheduses ja selle tõttu kannatab see boniteet ka rohkem, kui II boniteet. Maakattets on samad taimed, mis II boniteedil pluss mõned soowormid: Sphagnum, Ledum palustre ja sinitad. Mänd on halwa kasvuga, oksline ja esimese rindeni ei ulata.

3) Mänd kasega soo peal. Selle tüübi puieestikud asuvad madalatel, mägadel ja künklistel kohtadel. Maapind on turbasarnane ja umbes 1—1½ arf. sügawuses walge liiwaga. Põhja-veel ½—1 arf. sügawuses. Maakattets: Hypnum, Sphagnum, Polytrichum, Calamagrostis, Comarum palustre j. t. Järekkasw — üksikud mändid, kuused ja kasjed; alusmetjas wähest Salix aurita (paju). Puieestikkude koosseis — 5 mänd, 5 kasf, üksikult kuusf. Täius — 0,4—0,8, keskmine kõrgus 100—110 a. wanaduses umbes 40—45 jalga, keskmine läbimõõt 4—6 tolli; mass kuni 20 t. f. ühe tiinu peal. Seda tüüpi tuleb Walga maatonnas wõrdlemisi harwa ette, ja seda wõiks ka IV bon. eelmiseks tüübiks „mänd kuuse alusmetsaga“ lugeda, kuid et tal kuuse alusmetsa puudub, wõib teda siiski iseseiswaks tüübiks nimetada ja eraldada.

4) Soomänd. Rõigile tuntud tüüp, mis asub turbasoo maapinnal. Maakate — Sphagnum, Ledum palustre, Oxycoccus palustre (kuremarjad) ja teised soowormide esitajad. Puieestikkude täius on mitmesugune — alates üksikutest, siin ja seal latalipillatud põõsastesarnastest mändidest täiuseni kuni 0,7 ja 0,8. Mänd on halwa kasvuga, fidur ja oksline. Seda tüüpi leidub wäikese tükkidena teiste tüüpide puieestikkude wahel; lõuna- ja läänepoolses maatonnaosas tuleb teda ka liiwatünnaste wahel wähemate samblasoo tükkidena ette (Karula metsakond), kuna aga teistes

maakondades see tüüp hästi latali lagunenud on.

B. Põlised kuusetüübid.

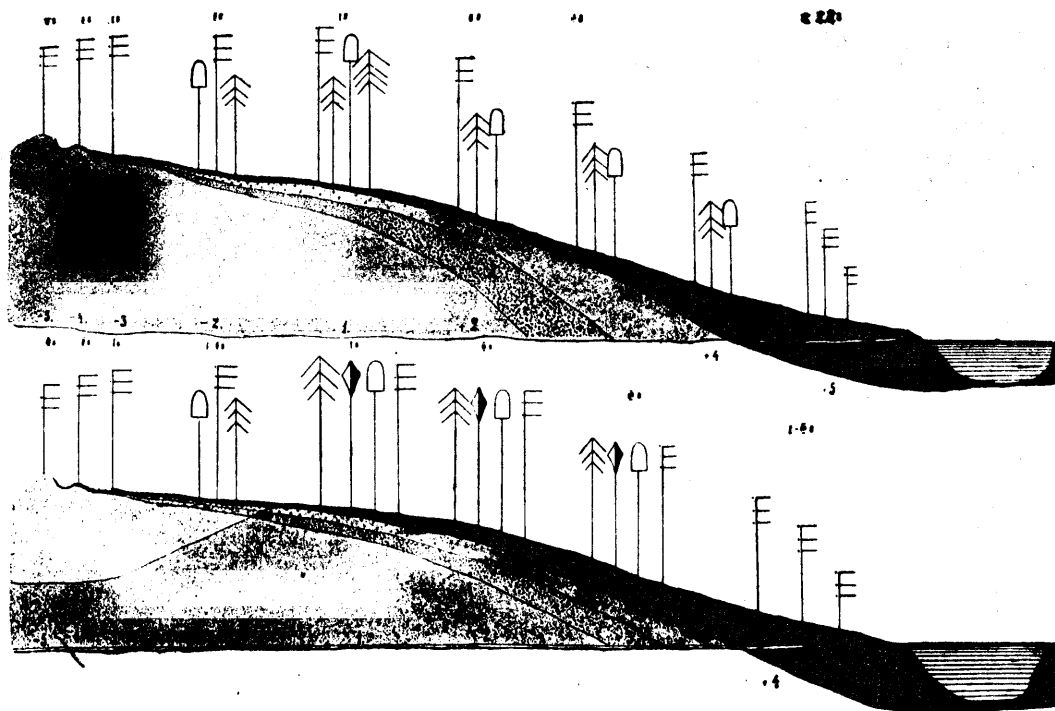
1) Kuusf sawilitiwasel maapinnal. See tüüp asub sawilitiwasel, liiwawasel ja harwa ka sawisel maapinnal, kus selgesti wälja kujunenud tuhklitw walitseb. Huumusekiht umbes 10—15 sm. tumewärwiline; kiht B₁ — tuhklitw 30—40 sm.; B₂ — tumepruun nõrgkiwi kiht 50—60 sm. Selles tüübis wõib kolme bonit. konstateerida. I bon. asub kõrgematel kohtadel, kus niiskuse tingimused optimaalsed. Maakate läikivatest sammaldeest Hypnum, Hyloconium. Maakatte iseloomustawateks esitajateks selles boniteedis tuleb pidada: Oxalis acetosella (jäneseapjas), Convalaria majolis (piibeleht), Trientolis europaea, Majanthemum bifolium, Pirola j. t. II boniteet asub madalamatel kohtadel ja puieestikud kannatawad niiskuserohkuse all. Iseloomustaw maakate — marjad, iseäranis mustikad.

III boniteet asub veel madalamatel kohtadel ja niiskel maapinnal; maakattets — osi (Equisetum). Wäga iseloomustawaks wäliseks tunnemärgiks kõikides boniteetides selles tüübis on puieestikkude koosseisus haab, millega seda tüüpi terawalt mändi kuuse alusmetsaga tüübist ära tunda wõib, waatamata selle peale, et ta sarnane on põlise kuusetüübiga. Katwematel kohtadel ja lagendikkudel on gruppide wiisi kuuse järekkasw olemas, mis mõnes kohas läbipääsmatuid tihnikuid moodustab. Puieestikkude koosseisus on: 6 kuusf, 2 mänd, 2 haab ja kasf; täius 0,5—0,8; keskmine kõrgus 100 a. wanaduses 80—90 jalga, läbimõõt 8—10 tolli, mass 30—40 t.-f. tiinu pealt. Seda tüüpi on maatonnas piiratud arvul leida ja tuleb

% tõuseb mõnedes lantides kuni 50%. Sellepärast tuleb nende puistestikkude uuendamise suhtes väga ettevaatlik olla. Mõned metsamehed on arvamisel, et kus kuus praegu kasvab, sinna peab teda ka jälle külitama. See arvamine on aga ekslik ja seda küsimust ei või nõnda lihtsalt otsustada. Tuleb enne järele kaaluda, kas kuusf sarnastel juhtumustel ka tema nõue-

siiski ka juhtuks, siis tarvitaks see arvatavasti pikemat aega, sest et kuusfede koosseis mõnikord (iseäranis kõrgemates boniteetides) hästi tihe on ja iga juhusline la-gekoht end ruttu kuusetaimedega täis külitib, mis määri uuendamist märksa ta-kestab.

Näiteks võiks tähelepanu veel lihe ajuti- se küübi peale juhtida, mida meil Gestis

Valga maakonna metsatüüpide skeem.

tele vastaval maapinnal asub või on see ainult juhuslike tegurite läbi välja kut- sutud, see tähendab, tuleks enne kindlaks teha, kas meil põlise või ajutise küübiga tegu on. Almust siis, kui see sündinud, võib juba otsustada, misugust puuselti siin kultiveerida. Veel ekslikum oleks, kui meie niisugustes kuusepuistestikkudes järgulise ratesüsteemi ette võtaksime, sest sellega kasvataksime meie alaväärtusliki kuuste neil kohtadel, kus kõrgemäärtus- line mänd tõdus on.

Kas niisugused ajutised kuusetüübid oma jõuga, s. t. loomulikult, jälle alg- ehk ematüübiks (mänd kuuse alusmetsaga) üm- ber muutuvad, on raske belda, ja kui see

ette ei tule, aga Kuramaal sagedasti leida võib ja mida just ümberpöördult eel- mises küübis on, s. t. põlise kuusetüübi asemel tekib mänd kuuse alusmetsaga. See tüüp on Itblika nunna (*Ocneria monacha*) läbi tekkinud. Mõõdunud aastajaja wite- kümmetes aastates rikuti Kuramaal met- sad nunna läbi, mille all iseäranis kuusf palju kannatas, kuna mänd terweks jäi. Urwesse võttes, et alalise kuusetüübi- puistestikkude koosseisus kuni $\frac{2}{10}$ männi- juuresegu leidub, siis muutusid need puies- tikud männiharmikuteks, mille alla kuusf jälle ruttu asus ja teise alusmetsa andis (Melder „Kuramaa metsatüübid“).

Sagedasti tekivad ajutised küübid tule-

lahjude läbi. Näiteks, kui tüübis „mänd kuuse alusmetsaga“ tuli lahti pääsib, siis võib selle läbi kuust hukkuda, mänd aga jääb järele ja sellest kasvab puht männipuestik männi kuuse alusmetsaga tüübi asemel. Need puhtmännid muutuvad nähtavasti jälle ruttu ematüübiks, sest et kuust kergelt uuesti harwendatud männi rinde alla asub.

Need andmed näitavad, et ajutisi tüüpe palju võib olla, milledest kõige suurem arv inimese enese läbi tekib. Inimene võib oma tegevusega looduslike tasakaalu kergesti rikkuda ja mitmele poole juhtida: ühel juhtumisel võib endine tasakaal ruttu järgneda, kuna aga sagedamini see enam või vähem pikemat aega tarvitab. Peab oletama, et lõpulist efekt kõigil juhtumistel üks ja seesama on, s. o. alg- ehk ematüüp, mis vastab kasvukoha maapinna tingimustele.

Kui nüüd kõike, mis ühikute tüüpide ajukoha ja reljeefi kohta tähendatud oli, arvesse võtta, siis võime siin teatavat seaduslikku tähele panna, mis juurelikatud skeemil illustreeritud on. (Skeem on Wallaga maakonnas ettetulevate tüüpide kohta Chr. Melbéri kirjitus: „Kuramaa metsatüübid“ ettetoobud skeemi eeskujul loflu featud.) Skeem koosneb kahest reast: esimene rida käsib liivaste maapindade kohta, millel aluspinnaks ka liiv on. Teine rida on määsõu sellel juhtumisel, kui meil esiotja kehva liivane maapind on, misjärele edaspidi rikkamaks liiva-saviseks ja savi-liivaseks maapinnaks üle läheb. Mõlemad read algavad kõrgete liivaküngastega ja lõpevad turbasoo ja järvega. Esimeses reas kõrgetel liivaküngastel, kus kehva ning kuu maapind enamuses, on meil puht männipuestikud, halva kasvuga okslikud ja madalad. See on III boniteet kanarbikunõmme männitüübist. Madalamal — kallakutel ja küngastel — on männi kasv vähe parem, s. o. II boniteet; veel madalamal, peaaegu tasastel kohadel, kus maapinna tingimused niiskuse poolest soodsamad, on puude kasv veel parem ja siin leiame I boniteedis tähendatud tüüpe. Edaspidi paranewad maapinna tingimused alatafa ja männile hakkab kuust end vähesel arvul juure segama, jäädes esiotja tetsiks alusmetsaks. See on II boniteet, tüü-

bist „mänd kuuse alusmetsaga“. Veel edasi leiame I boniteedi sellest tüübist, kus kuuse juuresegu rohem ja kus mõned esimepilaarid juba männiga ühes kõrguses on. Puestikkude koosseisus leidub ka ühikuid kaaki. Siin on niiskuse tingimused optimumis ja maapinna tingimused kõige soodsamad. Edaspidi hakkavad puestikud juba niiskuse rohke all kaunatama, misjärel ka viimaste kasv halmeneb. Sel põhjal järgnewad II ja III boniteet, tüübist „mänd kuuse alusmetsaga“, siis mänd kasvab soo peal, soomänd, puhast turbaraba ja lõpuks järve.

Teises reas kuni selle kohani, kus savi-liivane maapind ette tuleb, on pilt esimese reale sarnane, s. t. leiame kolm boniteeti kanarbikunõmme tüübist ja ka kolm boniteeti tüübist „mänd kuuse alusmetsaga“. Aga nüpea kui savi-liivane pind ette tuleb, muutub pilt järsku ja männi asemel walitseb kuust. Seal, kus niiskuse tingimused optimumis ja maapinna tingimused kõige soodsamad, walitseb I boniteet; edasi reljeefi alanemisega II ja III boniteet, põlise kuuse tüübist. Edasi järgneb, nõnda kui esimesest reas, mänd soo peal ja puht turbaraba.

See skeem näitab, kuidas reljeefi wahetpidamatule muutumisele metsatüübid järgnewad. Arusaadaw, et niisugust kavalindlat reljeefi muutumist looduses tähele panna ei saa, waid et siin kõiksugused hüpped võimalikud on, misjärel ka looduses ülaltähendatud ridasid termelt ei leidu, waid ainult katkendid suurema ehk vähe- ma osa lülide väljajäämisega.

Lõpuks lubatagu lühidalt mõne reaga metsauendamist ülaltähendatud tüübist puudutada. Arvesse wõttes kehwa ja kuu maapinda, millel kanarbikunõmme männipuestikud, ja asjaolu, et puestikude all harilikult männi kui ka teiste puu- seltside järelekaswu ei ole, võib a priori welda, et järguline raiemine selles tüübist soowitawaid tagajärgi ei anna. Selle tüübi paljastamisestikudel uuendub mänd seemne- puudest ja lähedalolewast wanast metsast nähtawasti rahuloldawalt, mis kunstliku täendamisega ematüübi uuendamist kindlustab. Nähtawasti takistab mõnedel kohtadel loomulikku uuendamist pakas maakate, — samblatüht — mille äratoristamine

ehk põletamisega uuendamist kiirendada võiks.

Männi kuuse alusmetsaga tüübi harmendatud rinde all asub kergesti kuusk, mis pärast järguline ratemiks siin puuseltjide wahetusele wiiks; kõrgewäärtuslise männi asemel kaswataksime alawäärtuslist, mäda siidamega kuuse, ja nähtawasti ei anna selles tüübis ka seemnepuud soowitawaid tagajärgi, waid wõiwad ikkagi seltside wahetamisele wiia, kui kunstliku uuendamisega kaasa ei aidata.

Alalises kuusetüübis asub walitsewa rinde all gruppidesse koondatud kuuse järrelkasw, mis näitab, et selles tüübis järguline ratemiks otstarbekohane on ja ematiübi uuendamist kindlustata.

S-ra Schabat kirjutab „Gesti Metsas“, et järgulist ratemiksi meie kuusemetsades soowitam ei ole praegusel ajal läbi wiia, sest et meil kuusekindlad kuusepuu-estifud puuduwad. See arwamine on nähtawasti selle peale põhjendatud, et juuremat osa meie kuusemetsadest mitte alaliseks kuusetüübiks lugeda ei tule, waid ajutiseks, mis männi-kuusealusmetsaga tüübist tekkinud

on, mille tõttu kuusk sageli kuusehette all kannatab.

Seal, kus meil aga põliste kuusetüüpidega tegemist on, ei ole arwatawasti hädadoht nõnda suur ja järguline ratemiks oleks ikkagi kohane.

Paljasraiestikkudel, alalises kuusetüübis, tuleb puuseltjide wahetust ette ja nende peal tekib harilikult tihe kase-haawawõsastik. Selle kaitserinde alla asuwad aegamööda wanast ümbrisevast metsast jällegi kuusetaimed, püüdes, nõnda üelda, oma territooriumi tagasi wõtta. Kuid wõitlus kestab nähtawasti pikemat aega, mille tõttu tema kiirendamist inimesel kaasa aidata tuleb. Täiesti mõtetu oleks selles tüübis männi seemnepuude jätmine, sest et lehtpuuwõsastik ruttu üles wõrsub ja tema rinde alla ei saa walguist armastaw mänd asuda.

Siin üldjoontes ettetoodud oletused metsa uuendamise suhtes nõuawad muudugi tõendusil põhjalikkude katsete waral, milliseid võimalikult peatselt enam kui soowitam oleks läbi wiia.

(Wõpp.)

Jahiasjandus.

Ülikooli Kustre-Perawalla õpemetskonna linnustifust.

M. Härms.

3

Rästaste sugukonnast elutsesib metsades laulurästa (Turdus philomelos Brehm), wainurästa (T. musicus L.), hoburästa (T. v. civorus L.) ning hallrästa (T. pilaris L.) Hoburästa kirjewat häält kuulbus õige harwa. See rästa on kärmiselt arg ning ettewaatlik ja kardab inimest, mille tõttu tema eluwiiise loobuses raske jälgida on. Ühel põlluääres kaswawal sumikuusel leibus selle rästa pesa wiie pojaga. Pesa oli tüwe külge tugewale oksale ehitatud ning selle seinab nii osawasti samblaga põimitud, et ta ümbruskonnast sugugi ei eraldunud. Laulurästa tõlawat laulu, mis enamasti kuuse tipult kostub, oli igalpool, küll olas kui ka lehtmetsades. Laul oli aga palju oma mõjust kaotanud, sest isalindudele hakkas poegade eest hoolitsemine

muret tegema — leibus tihthepeale just munast wälja tulnud poegade pesi. Hallrästa tegutsesib peaaugulikkult metsasewadel või metsatukkades, kust nad kädistades heinamaale või põlule toitu otsima lendasid. Mitmel pool niiskes sega- või lehtmetsas elutsesib laulurästa sarnased wainurästad; nende laul on wähem tõlaw; oma pesa ehitawad nad enamasti tihnikusse, maa peale.

Kärbsenäplasteist äratas oma rohuse tõttu isearalisk huwi punarind-kärbsenäpp (Muscicapa parva Bechst.). Selle linnuse pesitamiskolud on todumaal weel kaunis wäheseltgitatud. Esimene uurija, kes kindlamaid andmeid selle linnu pesitamisest annab, on Rusow. Ta kirjutab, et punarind-kärbsenäpp suurtes niisketes kuuse-

metfades, harwem lehtmetsfades elutseb, wäga elaw ning arg on. Balti laululindude autor D. v. Löwis teatab oma teoses, et see kärbsenäpp ainute kodumaa lind on, teba ta kunagi looduses näinud pole; oma teoses toetab ta peaaegjalikult kadunud linnuteadlase E. v. Widdendorffi andmetele. Wiimane ei pea seda lindu küll mitte wäga haruldaseks, aga kinnitab siiski, et ta elutsemine meie juures taunis haruldane nähtus on. Seda kärbsenäppi olen harwa Otepää lähikonnas Päidla ning Saloala metsades leidnud. Mõõdunud aasta kewadel filmasin üksikut lauljat isalindu Tartu ümbruses Lemmatsi metsas. Prof. Piiper on punarind-kärbsenäppi Tartu Toomemäel, kus ta minu arwates ainult läbirännatul wõis wiibida, kuulnud. Et seda kärbsenäppi kodumaal kohati nii rohkel arwul, nagu seda Särwseja kohta tõendada wõin, elutseb, ei wõinud keegi oletada. Wõrrelde punarinna-kärbsenäpi koosseisu wahetorda tavalise musta kärbsenäpi (*Muscicapa hypoleuca* Pall.) koosseisuga, peab tunnistama, et ehmest selles metskonnas kohati rohkel arwul kui wiimast elutseb. Punarind-kärbsenäpp tegutseb peaaegjalikult niiskes kuusemetsas, kus ühtlasi ta üksikuid lehtpuid leidub. Pesa ehitab ta enamasti lahisesse, tõdunemise teel tekkinud puudõõnsusesse, ehk kahe kollakaswanud puutüve harude wahel. Selle kärbsenäpi laul on wäga iseloomulik: kes seda kord kuulnud, ei unusta seda iialgi. Raudselt on laulul sarnasust läbliku lauluga. Iga abielupaar walib elamiseks teatava raiooni, kust isalind iga omajuguse äleptiiri sissetungija wälja tõrjub, mis tihti rüflemiseks põhjust annab. Wanal isalinnul on palju sarnasust punarind-lepalinnuga, kuid lastu poolest on ta palju wähem. Noortel isabel on rind punakas-kollane ehk kollakas, mille tõttu nad wanadest tuntawalt lahku lähewad; wahet laulus ei ole märgata. Oma olemus on punarind-kärbsenäpp wäga elaw; pitemalt paigal ei püsi, waid lendleb wahetpidamata puust puusse, offalt offale. Punarind-kärbsenäpp sarnaneb punarind-lepalinnule wärawide koosseisu poolest nii kenasti, et meie sellest kui nimeetiisest näh usest rääkida wõiksime, kui sel nähtusel teatav otstarwe oleks. Teine kärbsenäplane, must kärbsenäpp (*Muscicapa hypoleuca* Pall.), tegutseb enamasti leht- ehk segametsades—haudumiseks puudõõnsusi walides. Offale istudes kehatab see lind igatord saba ning tiiru. Wiimane selle sugukonna esitaja, hall kärbsenäpp (*Muscicapa striata* Pall.), elutseb hõredates metsades; pesa ehitab igafugu õõnsusse wõi isegi puuoffale. Enamasti filmame seda lindu

mõnel kuiwanud offal, kust amaw wäljawaade, oma saati luuramas, kusjuures ta wahetpidamata tiibadega kehatab. Rõõr kärbsenäpid häwitawad suurel määral sihulafi ning kärbsed, kui ta teisi putukaid ning püüawad oma saagi ainult lennusest finni.

Õgijalastest tegutseb pruunselg-õgijat (*Lanius collurio* L.) rohkel arwul raiestitul, kus harwa suuremaid puid, pödsaid ning haopinusi leidub. Näha oli ainult isalinde; emad ei olnud weel kohale jõudnud.

Nagu pruunselg-õgijat laiemail wanemail raiestitel leibus, wõis näha niisketil, wärsemetel, pödsastifuga ning tihebade rohkaswudega kaetud raiestikkudel wõsa-riitkilinde (*Locustella naevia* Bodd.). Igal sarnasel raiestikul pödras see riitkilind (oma riitkafarnase lirstamifega) tähelepanu endale. Selle liigi lirstamine wõi laul, mis umbes firreirfirrirr taolifelt kõlab, läheb jõgi-riitkilinnu (*Locustella fluviatilis* Wolf) laulust selle poolest lahku, et wiimases häälitu „i“ asemel „e“ esineb. Olguigi, et wõsa-riitkilinnu laulu dige tihti kuulbus, ei õnnestunud meil siiski mitte ühtki näha.

Raiestikkudes, kus üksikuid kõrgemaid ja wanemaid puid kohtama, tõuseb puutipult puukur (*Anthus trivialis* L.) tenasti trillerdades laares õhku ning lastub jälle uuesti puulatma. Seda lindu leibus ka kuuwades männimetsades ning põllu- ja heinamaa-äärsetes metsaferrwades. Raiestikkude pödsastest kuulbus pruunselg-pödsalinnu (*Sylvia communis* Lath.) lühifelt laulufelt.

Wintlaste sugukonna esitajatest kuulbus kuusemetsas harwa siifitse (*Spinus spinus* L.) omataolifelt häälitsemifelt; harwem lewitese (*Pyrrhula pyrrhula* L.) kurba hüüdu. Metswint (*Fringilla coelebs* L.) elustas oma heledalt kõlawa lauluga kõiki metsatüüpe, kuna kuusemetsabele omase kuuse-käbilinnu (*Loxia curvirostra* L.) terawat awatlemishäälitsemifelt harwem kuulbus.

Peoleo (*Oriolus oriolus* L.) kõlawa wilistamine kõlas peaaegjalikult leht- ning kuuwades männimetsades; see lind ehitab oma kuskiliku pesa enamasti kõituwate kaseokste külge. Wareslastest kraakus metsaferrwal wõi metsafalus mõni hallwares (*Corvus cornix* L.), aga kuuse- wõi männitihnikus käibistas seal pesitfew harakas (*Pica pica* L.); paftnäär (*Garrulus glandarius* L.) tegutseb peaaegjalikult segametsades.

Õhtuti kuulbus kuuwemates männimetsades õõsorride (*Caprimulgus europaeus* L.) omapärast kontserti; wibewitul lendlesid nad putu-

laib püüdes teede kohal ehk metsajermal ebasitagi. Ühe mahalastub linnu pugu oli sõnnikutitega täidetud. Need linnud on oma ümbruskonnale nii suurepäraselt kohanenud, et neid päeval otsal, kus nad — mitte nagu teised linnud põigiti, vaid pikuti puhkawad, võimalik näha pole. Pesa õõsorrid ei ehita; munewad oma tats muna maa peale heinatuti sisse või samb-lasse, enamasti mõne pöõsa warju. Üle metsade keerlesid kõrges õhus waiju kšaga mõned sors-laste seltskonda kuuluvad piirpääsufesed (Apus apus L.). See lind pesitseb meil harilikult tornides, tatusete all või kulbuola pesatades; siin oli ta pesitsemiseks rähni walmistatud koopad männipuudes walinud; asulalinnust — metslinnust muutunud.

Laiailisel, kohati soostunud Riistalu heinamaal, mida sinihallid kuusekulisid piirawad ja kus waewakast laiailisi tihnikuid moodustab, elutses rohkel arwul jõgi-ritsilinde (Locustella fluviatilis Wolf). Kuulub lehtede warjult üle kümne isalinnu lirstawat laulu. See laul kõlab umbes: ferr-ferr, ferr-ser . . . Laulu kuulub, aga lauljat ennast ei nähta. See peidetud eluwis ning iseralit laul, mida wõhit enamasti ritsika häälitsemiseks peab, on põhjuet, et seda lindu nii wähe tuntakse. Pajumõsastikust või kraawides kaswawast roostikust kõlas kõrkjaroolinnu (Acrocephalus schoenobaenus L.) meloodiline wahelduw laul. Heinamaal harwa kaswawates lehtpöõsastes elutses pruunselg-pöõsailind (Sylvia communis Lath.); üksikut kaswawate kääbusokaspuude tipul silmati maapeal pesitsewat labatataši (Saxicola oenanthe L.). Üle lageba, kuuwema heinamaa lõbritasid rohked

pöõblöõfeseid (Alauda arvensis L.); nende pesi leibus nii kuuwal kraawikalbal kui ka heinaga taetud mätastel. Riiskel, lagebal heinamaal pesitsefid mõned sookiurud (Anthus pratensis L.), üksikut kiwitajad (Vanellus vanellus L.) ning paar koowitajaid (Numenius arquatus L.); õhus keerles üksik titutaja (Capella gallinago L.) Siit silmasime ka üle metsade hõljuwat tonnastõtta (Aquila pomarina Brehm) paari ning üksikut ronta (Corvus corax L.). Heinamaalt lahtudes nägime selle ääres asuwa asula juures kaht iluwärwides särawat siniraaga (Coracias garrulus L.) Tuwilastest elutsefid wähefel arwul suurem walgetaeluline meigas (Columba palumbus L.)—(peaasjalikult okasmetstades) ning wähem läitiwaelaline meletas (Columba oenas L.—(lehtmetsades). Esimene ehitas oma pesa, mis taunis hõreda okstehunnikufese, kust tihhi munad altpoolt läbi paistawad, moodustab, enamasti kuusledele; wii-nane pesitseb ainult puu-õõnsustes.

Sookiulisi, kes peaasjalikult lagebatel niiskematel kohtadel elutsewad, leidub taunis wähefel arwul. Peale ülalnimetatud liikide nägime wakenemas kuusemetsas suurema weeloigu juures täpiliselt tildret (Tringa ochropus L.). Kuna kõik teised sobumaa tildret oma pesa maa peale ehitawad, pesitab see tilder wanades laulurästaste pesades; mõnikord dige kõrgel puu otsas. Ilusal õhtul lastis metsajülem hra Kelder asula juures metsa serwal lendawa kurwitsa (Scolopax rusticola L.) maha. Kurwitsa armjamad elutsemiskohad on niisked segametsad, kus pehme maapind võimaldab sellest usitefi toidut wälja tolmida.

(Järgneb.)

Tuhtumine metsas.

Ed. Kool.

Ühel kuuwalgel augustikuu õhtul metsast kodupoole sammudes kuulsin tee kõrwal püestikust imelikke häält. Kõht, kust hääled kostsid, oli noor 10—12-aastane männitihnik, mille keskel wäike lagendit asus. Kuulub kui wäikeste kutsikate haatumine ja misit jooksumüüdina sarnast.

Et asi mind huwitas, hakkasin tundmatutele häälitsajatele ettemaaltikult lähenema.

Tihnikust läbi lagendikule jõudes nägin oma jalgade ees umbes 5—6 kutsikat, kes aga muud et olnud, kui täiskaswanud noo-

red rebased, noored kanawargad, kes juba oma käepeal katsusid elama hakata.

Püüsi minul kaugas ei olnud; oleksin küll ka kepiga wõinud mõne maha lüüa, kuid ka seda ei olnud.

Noored loomad olid nii kõwas mängu-tuhinas, et nad mind sugugi tähele ei pannud: üks liikas teist pikalt, hüpati üksteisele üle, joosti nii, et sammal ja kanarbit tolmast.

Mäng wõts umbes wiis minutit kestnud olla, kui keset mängijaid lagendikule

torraga üts juurem kogu ilmus: kõlas kaks lühikest haugatust, üsna koera haukumise moodi, ja nii kui komando peale olid mängijad kutsikad kadunud.

Seisin veel mõne filmapilgu legendiku ääres, mis heleda kuuvalgusega otsekui ütlehõbetatud oli ja astusin siis pikkamisi kodupoolle.

Teisel päeval seda kohta lähemalt järele vaadates leidsin sealt rebaseangu, mille olemasolu ma varemalt ei teadnud. Nähtavasti olid noored rebased sel ajal, kui

ema kodunt ära oli, õue hullama tulnud ja nii mänguõhinasse sattunud, et kõik ümbruskonna unustasid, kuid ema silma eest ei jäänud poegi ahwardaw hädaoht varjule ja kaks lühikest hoiatust mõjusid nii, et mängijad kui nõidusewäel korraga kadusid.

Üfusustasin koobast lahti kaemata, et terwet pesafonda finni püüda, kuid oma suures üllatuses leidsin ainult tühja pesa eest: rebaseemand ja ta pesafond olid sellest loosist aegsasti lahkunud.

Mitmesugust.

Tihhi korduw wäärnähtus.

Meelhaametsitluse peres on wiimasel ajal üsna haruldane nähtus kordumata hakanud, mis oletada laheb, et seda toimivad isikud, kellel ameti distsipliin tundmata või kellede filmaring piirdub oma õueaiaaga, mis tugevama jellest, see neid ei huvita.

Meelhaametsitluse tui ta teijed on hakanud oma ligemate ülemate, s. o. kohalike meelhaametsitluse peale jala wiijil taebust saama, küll meelhaametsitlusele, küll teistele ajutustele, nagu: riigikontrollile, põllutöömehistritele jne., ilma et püüda järelekaalumise ja kuulamise alla võtaks, kas taebustes avaldatud teated tõele vastavad. Kõige rohkem on seda märgata neis meelhaametsitluses, kus ametisse on jäänud wõi nimetatud endised mõisnikkude-aegsed meelhaametsitlused.

Kui jama taebustes avaldamiseks tõelised põhjused olemas on, siis ei mõiks selle vastu waleida, kuigi see ka sel puhul teisel kujul peaks sündima, kuid juhtumised, mis sõna sunnivad mõtma, on koguni teistmoodi alusel ja nende eesmärgiks ei ole wist küll loitew jama-armasus ja selle kuristiku talbalt allakutsumise tarkistamine, nagu taebustes piütatse seletada, waid midagi muud.

Kaebuste avaldaja kannab ette, et meelhaametsitluse teenistuses jama-meelne meelhaametsitluse, kes Eesti wabariigi hirmudele kaasa ei tunne ja igat Eesti ettewõidet ignoreerib. Meelhaametsitluses olla meelhaametsitluse, kes samuti eestimeelne ja kes oma ametialal mitte küllalt seaduspäraliselt ei toimimat. Olgu et nähtus, mis meelhaametsitluse tegevuses ilmats tui, meelhaametsitluse korraldusel korwaldas ja asi ümberberiti, leiab kaebaja meelhaametsitluse, s. o. kolmanda isiku, süüdi tarwilijeks meelhaametsitluse peale meeretada ja seda ainult oma oletuste põhjal, ilma et selleks faktiks tõendusi oleks ette tuua; olla mõlemad jama-meelne ja seega siis ka wist itta wäärnähtuse loos ja ühikel teadmisel lorda jatanud. Peale selle täiawat meelhaametsitluse ümbruskonna rahwaga pähasti ümber, mille tõttu ta wabaford halb olla.

Nimetatud asjas on koha peal rewideerimine toime pandud, kuigi juures selgus, et taebustes ettehoobid süüdistused meelhaametsitluse tegevuse üle tõele ei wasta ja et puudub põhjus tema kahjustamiseks waltituse

korralduste ignoreerimises. Ka ei ole kaebaja ühiti fakti ega tõendust ette toonud, mis tema taebust oleks kinnitanud. Meelhaametsitluse kohta on andmeid kogutud ja meelhaametsitluse üle kuulatud, millest selgus, et meelhaametsitluse wabaford ja läbihaamine kohaliku rahwaga heatahtlik ja korralik on.

Kui teegi oma ülemuse vastu taebustega üles astub, siis kindigu see ainult siis, kui tal selleks tõelised, ümberkütamata põhjused olemas, aga mitte rahwuse ja jama-meeluse etteandele all, millest wälja paisab, et asjas mingit teist eesmärki jatanutada taebustesse.

Mis mõtleb küll see ametnik, kes ilma tungiwa põhjusega oma ülemuse vastu jama taebustega esineb? Kas peaks ta arwamisel olemas, et jama taebustes taebustes etteandmine ülemuse juures juurt poolehoidmist ja healkõitumist leiab? Tunnen sellekohast meeleolu ja wõin ütelda, et asi koguni ümberpöördu on. Selles ei saa küll dielmõtleja inimene, waid wähem ametkonna juhataja teist selgustega mõtta, kui põhjustega jama taebustes peale wadada.

On ametkonnas tõesti midagi laidumäärilist ette tulnud, siis tehaagu sellest etteandele oma oisetegevuse ülemusele; esinetagu aumehena, aga mitte ruskat tahtus hoides.

Ametnik, kelle kohta käesolew kirjeldus toodud, on oma wabaforra ülemusega niimõrd ära rikkunud, et tema wõimata on endisele kohale edasi teenima jääda. Teba peab ümber paigutama teise koha peale. Kuid kas jõuab temal uuel kohal soe ja südamlik poolehoid? Kõik wäga, sest ümberpaigutuse põhjused ei jää teadmata ja latus asub ka uuel kohal ametkonnade jadamesse, kas ümberpaigutataw ka nende kohta sama tegevust ei jätta.

Olgu wael tähendatud, et ametnik, kes lahese kolmes kohas juba teeninud, kuid nendest kohtadest oma ülemusega halwa wabaforra ja salataebustesse pärast lahkuama on sunnitud, oma õpitud ametialal wiimaks koguni keemistusega wõib jääda, sest et seda wiimaks teegi enam ametisse ei janda mõtta.

Käesolew kirjeldus ei ole määratud selleks, et sellega sühtikult midagi laiwat meie ametnikkude teenistuse alal ette kanda, waid on mõeldud heatahtlike meelhaametsitluse. Weel on mõrblemisi palju noori ametnikke, kes wael mitte küllalt distsiplineeritud ei

ole, kes tervelt oma ametikooste täitmise ja ametkonna hea vahelorra alalhoidmise peale vaatavad. Minu soov on, et selle küsimise juures rohkem järele mõeldaks ja ühtki sarnast loommat vedama ei ajaks, mis temale niivõrd raske, et selle poole tee peale peab jätma. Ei pea kunagi eeldama, et ainult minu töd ja tegevus on ühenda kasulik, teised töid aga isamaa suurendajad ja ei tea mis muud. Tihtheale on just sarnased isikud võtke armetumad ametkooste tähtsaks, neil ei ole töid tee, mis teised teevad, küllalt nõuetele vastava jne. kuid kui nad ise midagi peavad torba saatma, siis sünnib see just saagedasti armetult ja kahvatult. Ametnik.

Rodumaalt.

Süü-Rärdlast.

Rärdla metakonna metkateenijate poolt avati 4. jaan. s. a. Rärdla metakonnas Gesti metkateenijate ühingu Rärdla osakond. Viimets astusid töid 11 metkateenijat.

Paberipuude müük.

Metsade peavalitsuse ja Põhja puupapi-vabrikute aktsia-ühituse vahel 12. jaan. s. a. sõlmitud lepingu põhjal müüb metsade peavalitsus Põhja puupapi-vabrikute aktsia-ühitusele 1923./24. a. jõulul umbes 2180 kantimõõda looriud paberipuid, väärtusega umbes 13½ miljoni marka.

Valmismaterjaalidega varustamine.

Metsade peavalitsuse tööstusosakonna pealisesamades on riikliste ja omavalitsuse asutuste varustamine igasuguste metsa valmismaterjaalidega.

Arvaste mõttes, et pea igapäev pöörduvad asutused peavalitsuse poolt metsamaterjaalide nõudmisega, peab olema võimalik väljavootahetades saamiseks, ja loovides asutustele metsamaterjaalide andmiseks võimalikult igapäevi vastu tulla, teki peavalitsus metsa-ilematete lohusel väljavootahetajal iga tun t., 10. ja 20. päevaks väljavootud lütkepuude ja pallide kohta kas mödi lütkepuude andmed saata, et peavalitsusel võimalik oleks ülewaadet saada, kas, kus ja kuhulsi materjaale väljavootahetades on, mis materjaalide müügiüks tungivalt kartviki.

Metsaametnikkude palgamaad.

Et lähemal ajal metsaametnikkude palgamaad ümberkorraldamisele tulevad, siis on tarvilikud and-

med töid metsaametnikkude kohta, kes riigimaad kasutavad.

Peavalitsusel on osalt juba neid andmeid lojutud, mida ainult tarvis veel täiendada järgmist teadetelega:

- 1) kust ajundusest on metsaametnik maad kasutamiseks saanud ja
 - 2) kas koht on vana või uuelts plaameeritud.
- Täiendavaid andmeid nõudis peavalitsus metsa-ilematelt ilires korras.

Kirjanduslised teated.

Siljuti ilmus akadeemilise metsafelsti väljandel h-ra doti. N. Mathiesen'i „Geodeesia põhikoond“ III osa, mis ilmses varemalt ilmunud I ja II osaga niisuguse ühise väärtuslike lojutuse moodustab, mille omandamist igale Gesti metsaametnikule soovialt soovitada mõib.

Raamat on tähtis eriti just meie metsaametnikkudele, sest esiteks on ta kirjutaja ise metsateadlane ja teiseks metsamees, kellel ametivendade töbala ja töö-tingimused täielikult tuttavad, ja teiseks on autor, naau ta jeda I osa eesõnas alla kriitikat. pühimud eriti just jeda kätitaba, mis metsas maamöödu töbde juures tarvis läheb.

Seeqa on siis lojutuos võtkepealt just metsameeste huvide kohaselt lojutu seatud ja ei peaks selle töttu ta ühegi metsamehe raamatulogus puuduma.

Tellimistega tuleb, naou varemaltki, akadeemilise metsafelsti poole pööraa (Tartus, Ala tän. nr. 48).

Toimetusele saadetud kirjandus.

„Gesti Raubtee“, nr. 12 — 1923. a. Raubteeasjanduse kuukiri. Bastutata toimetaja E. Timma.

„Gesti Stout“, nr. nr. 7—8, 1923. a. Gesti koutide malera häälekandja. Bastutata toimetaja dir. R. Treffner.

„Sõdur“, nr. 1 — 1924. a. Sõjaasjanduse ajakiri. Bastutata toimetaja E. Timberg.

„Gesti Majandus“, nr. nr. 1 ja 2 — 1924. a. — Tööstuse, Raubanduse ja rahanduse ajakiri. Bastutata toimetaja N. Pöstner.

„Majaomanik“, nr. 1 — 1924. a. Bastutata toimetaja Joh. Mürl.

Nialehtede: „Põhia Rodu“, „Põru Teataja“, „Waba Gesti“, „Gesti“ ja „Majwalehe“ järeleorraslised numbrid.

Poolametlikud teated.

Metsade peavalitsuse juhataja päewakärsud.

9. jaanuaril 1924. a. — nr. 2.

Metsakorralduse osak. IV jalga noor. maamöödija Mehanander Jaton wabastatahe ajutiselt ametist, tema sõjawäeteenistuse astumise puhul 12. jaanuarist — 10. maini s. a.

Metsakorralduse osakonna II jalga noorem maamöödija Mihkel Papsitel wabastatahe ajutiselt

ametist, tema sõjawäeteenistuse astumise puhul 12. jaanuarist — 10. maini s. a.

Rod. Toomas Martina määratahe metsakorralduse osakonna II jalga noor. maamöödijaks 10. jaanuarist s. a. arwates.

Rod. Johannes Oks määratahe maakorralduse osakonna IV jalga nooremats maamöödijaks 10. jaanuarist s. a. arwates.

Peavalitsuse arweosakonna noorem raamatupidaja Gustaw Kahlberg wabastatahe ajutiselt ametist, tema sõjawäeteenistuse astumise puhul 16. jaanuarist — 10. maini s. a.

Peavalitsuse arveosakonna arveametnik Oskar Lentsmann wabastatakse ajutiselt ametist, tema järgajate teenistusse astumise puhul 15. jaanuarist — 10. maini s. a.

16. jaanuaril 1924. a. — nr. 3.

Püüsi metskonna asjaajaja Jaan Pappstel paigutatakse ümber Kõhla metskonna asjaajajaks 1. jaanuarist s. a. arvates.

Põllutööstusministri käsu põhjal 28. detsembril 1923. a. nr. 101 määratakse Haapsalu metskonna metsajärelm Ludwiga Schultbach Loobu metskonna metsajärelma abiks 1. detsembrist 1923. a. arvates.

17. jaanuaril 1924. a. — nr. 5.

Põhjala metskonna I jaosk. metsnik Welfander Walmer wabastatakse ajutiselt ametist, tema järgajate teenistusse astumise puhul 12. jaanuarist — 10. maini s. a.

Põllutööstusministri käsu 14. jaan. 1924. a. nr. 2. põhjal määratakse Püüsi metskonna I järgu abimeetja-

ülima kandidaat Welfander Meji uuestiavatud Kõhla metskonna III järgu metsajärelma l. t. l. jaanuarist s. a. arvates.

Puurmani metskonna asjaajaja l. t. Paul Biri kinnitatakse sama metskonna asjaajajaks 1. jaanuarist j. a. arvates.

Püüsi metskonna II j. abimeetjale Leopold Dobrow paigutatakse ümber teenistusse huvides uuestiavatud Kõhla metskonda sama ameti peale 1. jaanuarist j. a. arvates.

Püüsi metskonna II j. metsnik Woldegar Wälja paigutatakse ümber teenistusse huvides Kõhla metskonda sama ameti peale 1. jaanuarist j. a. arvates.

Püüsi metskonna III j. metsnik Julius Kumm paigutatakse ümber teenistusse huvides Kõhla metskonda sama ameti peale 1. jaanuarist j. a. arvates.

Püüsi metskonna III j. metsnik Johan Sibrits paigutatakse ümber teenistusse huvides Kõhla metskonda, sama ameti peale 1. jaanuarist j. a. arvates.

Kirjast.

Küsimused ja vastused.

Küsimine: Kui metsameetnikkudele ja metsawahitidele antakse maad kasutamiseks nende elukohtade juures keskmise normaalkuuluse poolest suuruses, kas arvatatakse siis maamõõtmise juures ka mõlga krundi sees olevad hirmuvaremed ja täiesti kõlbmata maa, nii et kasutamiseks saab kõlblikku maad 15 ha, ja kas wabastatakse kõlbmata maa asemel teises tükis metsa piirkonnas rohumaaga, mis on ette nähtud, et antaw maa 15 ha peab kõik ühes tükis olema, selle peale maatamata, et aja sellest täiesti kõlbmata maa on?

Metsnik J. K.

Vastus: Et maad põllumajapidamise otstarbel antakse, siis on loomulik, et arvesse võtta võib ainult põllumajanduslikult kasutamiseks kõlblikku maapinda, kuna hirmuvaremete alune maapind, mida mõlmata kasutada, kui ka kõlbmata maa, arvesse ei peaks võetama.

Kui mõnes tükis palgamaa peaks olema, ei ole määrustes ette nähtud, sest see oleneb tegelikkusest planeerimise võimalustest ega lasi ennast ette ära otsustada.

Mis puutub eriti rohumaadesse, siis on loomulikult neid metsameetnikkudele eesmärgi juures metsa piiridest anda.

Küsimine: 1) Kas on kantsileidõbb metsajärelma, abi ja asjaajaja vahel ka jaotatud? 2) Kas on metsajärelme ühise kohustatud kantsileidõbb tegema, kui ta loobus on? 3) Misjuuste tõõbe eest on asjaajaja vastutaw? 4) Kas on see õiglane, nagu keegi metsajärelme otsustab: kui midagi tegemata jääb, siis on see asjaajaja süü, aga kui mõni tõõ korraldult ära tehakse, siis on see metsajärelma teene, selle peale maatamata, et

estimeel juhusel asjaajaja ei jõudnud seda teha ja teisel juhusel seda juht tegi? 5) Kas on metsajärelmal õigus sunnida asjaajajat harilikku kantsileidõbb tegema kuni 16 tundi ühtjärke, kuna ise sugugi tõõbe ei tee?

Asjaajaja.

Vastus: 1) Kantsileidõbb jaotust metsajärelma, abi ja asjaajaja vahel ette nähtud ei ole. 2) Et metsajärelme terwe metskonna majapidamise, teega siis ka kantsileidõbb asjaajamise eest vastutaw on, siis on arusaadaw, et ta ennast kantsileidõbb korraldamise tõõdest kõrwale hoida ei saa. 3) Asjaajaja, kui metsajärelma abiline kantsileidõbb alal, on kantsileidõbb vastutaw nende tõõbe eest, mis ta kantsileidõbb teeb. Peale selle peab ta tõõ maadua ka seaduspärane olema, nagu igal teisel riigiametnikul. 4) Kantsileidõbbi teha küsimust käsitada ei saa, moraalset on seesuuse metsajärelma seisukoht nuidugi ebaõige. 5) Üks õige ja korralik metsajärelme teha ei teeks; kuid kas ta selleks õigustatud on ehk mitte, on raske belda, sest maitswate määruste järele on riigiametnikud kohustatud tarbetorral ka ületunnitõõbe tegema, tehest küllast on aga ametiasutuste juhid kohustatud tõõde nituubi korraldama, et ületunnitõõbe ette ei tuleks ehk et nad wõhemalt mitte alalidõbb nähtuseks ei muutuks.

Kirjawastused.

Reegi metsawahit: Misjuust korraldust mete teada olemas ei ole. Teie küsimist ei saa ära traktida, sest olete oma nime ja aadressi juure kirjamaata jätnud.

R. A. — Pärnus: Täname saadetuse eest ja kaitsebame pea.

D. Sch. — Paides: „Metskonna kantsileidõbb“ ilmub edaspidi, kui ruumi jääb.

Järgmise numbriga (nr. 4) läheb kõikidele tellijatele, kes tellimiskirja terwe aasta peale ära on maksnud, „Metsa- ja jahimehe kalender-käsiraamat“ hinnata taasa.

Wäljaandja: Cesti metsateenijate ühing.

Wastutaw toimetaja: A. Retze.

Lõunaks Cesti Kirj.-üh. traktituba, Pilt tän. 2.

Metsaoksjonid

Enampakkumisel müüakse:

- 1) 30. jaanuaril 1924. a. Lehtse wallamajas Rawa metskonnast tuulemurtud puud kvartaalide kaupa, valmismaterjaali arvu järele, alghinnaga 10 marka kantjalg.
- 2) 1. weebruaril 1924. a. Tapa alewis, politsei jaoskonna ruumides, Tapa metskonnast 2787 ükshit puud, hinnatud 190.257 marka.

Ligemaid teateid müügiletulewate metsatükkide üle annawad kohalikud metsaülemad ja metsade peawalitsus Tallinnas, Toomkiriku plats nr. 3.

Metsade peawalitsus.

Metsaoksjonid.

1) 15. weebruaril 1924. a. kell 10 homm. Rakwere wallamajas, Püssi metskonnast 386,45 tiinu 125 tükis, hinnatud 6.275.971 mk.

2) 16. weebruaril 1924. a. kell 12 l. Tallinnas, maakonna metsaülema kantseleis, S. Roosikrantsi tän. nr. 12:

- a) Sutlema metskonnast 3,37 tiinu 3 tükis, hinnatud 164.514 mk.
- b) Kloostri metskonnast 2,87 tiinu 2 tükis, hinnatud 97.457 mk.
- c) Trilgi metskonnast 5,59 tiinu 8 tükis, hinnatud 104.938 mk.

Ligemaid teateid müügiletulewate metsatükkide üle annawad kohalikud metsaülemad ja metsade peawalitsus Tallinnas, Toomkiriku plats nr. 3.

Metsade peawalitsus.

Kasepakke

ostab Aktsia-Selts

A. M. LUTHER

TALLINNAS,

ka väiksemates partiides, franko laia- ja kitsarööpalise raudtee jaam. — Pikkus $8\frac{1}{4}$ jalga, jämedus 8 tollist ülespoole, terwed, sirged ehk vähese ühepoolse kõverusega. Oksad ainult terwed ja mitte üle 2 tolli lubatud. Punane kõwa süda lubatud pakude juures kuni 10 tollini — 3 tolli läbimõõduga, pakude juures üle 10 tolli — 4 tollini.

Järelpärimistega pöörata aktsia-selts A. M. LUTHER'I kontori, Tallinnas, Suur. Pärnu maantee 27, ehk järgmiste esitajate poole:

K. Wahl, Wiljandis, Hiire tän.,
Ormessoni maja krt. 3.

Konrad Uexküll, Pärnu, Pikk t. 9.

R. Dietenberg, Wõru waksal,
Waglaraua maja.

O. Lemm, Tartu, Aia tän. 28, k. 3.

J. Müllerhof, Püssi jaam.